

Tønsberg kommune

JournalpostID

17/86500

Saksbehandler:
Astrid Holwech, telefon: 33 34 87 11
Fagenhet helse og omsorg

Orientering om gjennomføring av nye regler om styrket pårørendestøtte

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	22.01.2018	004/18
Eldrerådet	22.01.2018	004/18
Utvalg for helse og omsorg	23.01.2018	003/18

Rådmannens innstilling

Orientering om kommunens ivaretagelse av nye regler om økt pårørendestøtte tas til etterretning.

22.01.2018 Eldrerådet:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.
Etter dette har Eldrerådet fattet følgende vedtak:

ELDR- 004/18 Vedtak:

Rådmannens innstilling

Orientering om kommunens ivaretagelse av nye regler om økt pårørendestøtte tas til etterretning.

22.01.2018 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.
Etter dette har RMF fattet følgende vedtak:

RMF- 004/18 Vedtak:

Orientering om kommunens ivaretagelse av nye regler om økt pårørendestøtte tas til etterretning.

23.01.2018 Utvalg for helse og omsorg:

Møtebehandling:

Orientering om kommunens ivaretagelse av nye regler om økt pårørendestøtte tas til etterretning.
Etter dette har UHO fattet slikt vedtak:

UHO- 003/18 Vedtak:

Orientering om kommunens ivaretagelse av nye regler om økt pårørendestøtte tas til etterretning.

Sammendrag:

Orientering om kommunens helse- og omsorgstjenestens ivaretagelse av ny bestemmelse om styrket pårørendestøtte til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid. Kommunens skal fra 1.10.2017 gi tilbud om opplæring og veiledning, avlastning og omsorgsstønning, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 og pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8.

Innledning – hva saken gjelder:

Pårørendeomsorgen har lenge stått i fokus, og gjennom gode rammer ønsket regjeringen å skape pasientens og brukerens helse og omsorgstjeneste. Målet er at pårørende skal få en tydeligere plass.

Pårørende som tar vare på sine nærmeste skal bli møtt av offentlige tjenester som arbeider sammen med dem, veileder og støtter dem, og som gir avlastning ved behov.

Fakta grunnlag:

Lovendringen om styrket pårørendestøtte trådte i kraft 1. oktober 2017. Endringen i helse- og omsorgstjenesteloven innebærer at pårørende nå har rett til opplæring og veiledning. I tillegg er begrepet omsorgslønn erstattet med omsorgsstønning. Avlastningstiltak er også flyttet til den nye bestemmelsen i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 om kommunens ansvar overfor pårørende.

Tildeling av tjeneste

Den største endringen for kommunen er at det nå i vedtaks form skal tilbys opplæring og veiledning til pårørende.

Alle ansatte ved kommunens tildelingskontor (THO) har deltatt på kurs om de nye bestemmelsene om pårørendestøtte. Vedtaksmalene er tilpasset de nye bestemmelsene. THO drøfter aktuelle pårørendesaker i sitt ukentlige tverrfaglig nettverk for saksbehandlerne.

I kartleggings samtalen med bruker og/eller pårørende tar THO opp behovet for opplæring og veiledning. Den aktuelle virksomheten som skal gi opplæringen / veiledningen blir også kontaktet, for å vurdere hva og hvordan dette skal gis.

Opplæring og veiledning vil vanligvis være en kortvarig tjeneste, men dette vil variere avhengig innholdet og behovet.

Det er vanlig klageadgang på vedtakene om pårørendestøtte.

Tjenesten avlastning

Avlastningstiltak er tilbud til personer og familier med særlig tyngende omsorgsarbeid. Dette er tilsvarende tidligere bestemmelse. Begrunnelsen for å flytte avlastning til en ny, samlet bestemmelse om pårørendestøtte, var for å tydeliggjøre kommunens plikt til å gjøre en selvstendig vurdering av pårørendes behov for avlastning, og å fatte vedtak om tiltak. THO må fatte et selvstendig vedtak for den pårørende, men kan ta hensyn til andre tjenester som omsorgsmottaker mottar fra kommunen.

THO skal kartlegge omsorgsyters behov for avlastning og avklare med den pårørende hvilket avlastningstilbud som gir vedkommende best avlastning. Hittil har kommunen i hovedsakelig benyttet sykehjem, institusjon eller private hjem som avlastning. Nå skal også andre avlastningstilbud som støttekontakt og hjemmehjelp vurderes.

Tjenesten omsorgsstønad

Omsorgslønn er endret til begrepet omsorgsstønad for å synliggjøre at omsorgslønn ikke er lønn i tradisjonell forstand. Endringen er en videreføring av gjeldende rett. Omsorgsstønad skal ses i sammenheng med det øvrige tilbudet pårørende gis av kommunen, og tilbudet skal baseres på en individuell vurdering av samlet omsorgsbehov.

Tjenesten opplæring og veiledning

Tjenesten opplæring og veiledning utføres av forskjellige virksomheter avhengig av behovet i tjenesten til bruker og pasient. Allerede i dag gir tjenestene opplæring og veiledning, som f.eks bruk av personheis-/løfter, PEG og ernæringspumpe.

Eksempler på opplæring og veiledning

Opplæring i stell av stomi er en oppgave for Hjemmetjenesten (HJTJ).

Bruk av avansert hjelpemiddel er en veiledningsoppgave for ergoterapeutene i Mestring og forebyggende tjenester (MFT).

Veiledning til foreldre om hvordan få ungdommen opp av sengen og ut til skolen er en oppgave for ambulerende team i Helse- og omsorgstjenester i bemannede boliger (HOB).

Kommunen har ikke ansvaret for opplæring og veiledning innenfor spesialisthelsetjenestens ansvarsområder. Dette gjelder blant annet hjemmedialyse.

Rettslig grunnlag:

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-8

Forholdet til kommuneplanen:

Vurderinger:

Kommunens tildelingsvirksomhet THO og de aktuelle tjenestene har tilrettelagt for lovendringene i helse- og omsorgstjenesteloven om økt pårørendestøtte.

Alternative løsninger:

Økonomiske konsekvenser:

Lovendringen har ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser for kommunen.

Konsekvenser for næringsutvikling:

Helse- og miljøkonsekvenser:

Konsekvenser for folkehelse:

Konsekvenser for barn og unge:

Konsekvenser for sammenslåingen Re og Tønsberg:

Ingen konsekvenser

Konklusjon:

Orientering om kommunens ivaretagelse av lovendring om økt pårørendestøtte tas til etterretning.

Videre behandling

Saken avsluttes i utvalg for helse og omsorg (UHO).

Tønsberg, 11. januar 2018

Tove Hovland
kommunaldirektør